

Latweeschu Wises.

Nr. 42.

Zettortdeenâ 15. Oktober.

1853.

Druftetts vee J. H. Hoffmann un A. Johannishoff.

Ta mihibo irr stipra fa nahwe.

Augsta dseesma 8, 6.

Kahdam augstam leelam fungam Pohlu semme bij sullainis Stefans wahrdâ. Schis sullainis lihdsinajahs Ahbraâma sullainam, Eliëseram, un pats leelskungs lihdsinajahs Ahbraânam. Prohti itt fa Ahbraâms sawu Eliëseri mihloja, tapatt arri schis Pohlu leelskungs sawu Stefani mihloja. Un itt fa Eliëseri sawam fungam Ahbraâmam ne falpoja ween preeksch azzim, bet itt fa pascham Kunigam, tapatt arri Stefays sawam leelamkungam un wissas firds falpoja, fa tehwu winnu mihiłodams.

Kahdâ seemas wakkârâ leelskungs ar sawu leelmahti un ar saweem abbeem behrneem kammanâs mahjâs brauz un Stefans jahj no pakkalas. Peepeschi atflann wilku kaufschana. Leelskungs kutscheram pauehl, lai schiglak branžot. Sirgi streen fa trakki, paschi no wilkeem bïhdamees. Bet jo wian streen, jo wilki dseenahs pakkal un winnau kaufschana atflam jo tuwaki. Wehdigi sirgi wairs nejanda street un jau wilki taisahs us kammanahm usleht, kad peepeschi Stefans nolezz no sirga un uslezz us kammanahm. Wilki Stefana sirgam wirfù friht, kutschers sirgus skubbina un kamehr wilki jahjamu sirgu saphesch, kammanas jau labbi gabbalim us preekschu bij tikkuschas. Jan leelskungs preezajahs, fa nu wissas behdas pagallam. Bet kau! jan wilki atkal klahtu. Beenu sirgu norihuschi, winni arri tohs zittus sirgus gribb farlebst. Fa bittes ap kammanahm winni lehka. Pirmu wilku, kas us-

lezz us kammanahm, leelskungs noschanj, ta-patt arri ohten, bet fo nu dariht? Bissi no jauna peelahdeht ne bij wallas. Jan leelskungs taisahs us breefmigu mirschau, jan seewu un behrinus winsch apkampj ar raudadamahm azzim, jan wilki uslezz us kammanahm, — kad peepeschi Stefans ta fakta: „Leelskungs! gah-dajeet par mannu seewu un behrneem!“ Ta fazzidams, winsch nolezz no kammanahm, sohbins rohka, pašchn willku widdâ. Un tee wilki, par kammanahm wairs ne behdamees, wissi nabbagam Stefanam wirsu friht un kamehr Stefans ar wilkeem kaujahs un kamehr wilki winnu saphesch, — tikkam leelskungs panahk mescha gallu, panahk muischu.

Un leelakunga tehws preezadamees behr-neem pretti steidsahs, bet dehls tehwam ne dohd ne labbdeenu ne rohku ne mutti, bet fa traks us stalli Streedams sirgam us mugguru kahp un brehz: „dabbujeet plintes un steidseetees mannim yakkal!“ Un winsch papreeksch un sullaini un stalla puischu no pakkalas pilnös lehfschöösteidsahs us to weetu, fur Stefans wilku riħħed bij lehzis.

Gan winni zittus wilkus noschanj, gan zittus aisdenn, bet Stefans jan bissi saphesch mi galwa ween bij wessela un sohbins. Un leelskungs ar ruhtahm assarahm butschoja sawa mihiła Stefanâ mutti un winni ayyaudaja itt fa Zehlab sawu Zahsepu aprandajis.

* * * * *

Mieħlestibu ar uandu ne ware aħħid sinjal. To leelskungs gan sinjal, bet lai par atraini un behrneem gahdajoh, to jau pats Stefans mirdams leelungu bij luħdiss. Par atraini

par pahrtiku muhscham ne buhtu behdas, leelskungs apstiprinaja, ka 1 rubl. sdr. par deenu dabbuschoht, kamehr dsihwo schoht. Tapatt arri atraitne un wianas behrneem un behrnu behrneem brangu semneeka muischu dewe par dismitu semmi us muhschigeem laikeem. Behdigi wehl leelskungs saweem behrneem un behrnu behrneem tahdu likkumu zehle us muhschigeem laikeem, ka wezzakam dehlas allaschin ta fulaina wahrdu buhschoht doht, prohti Stefans, lai Stefana mihlestiba wehl behrneem un behrnu behrneem valiktu peeminnâ.

* * *

Woi tu, lassitais mihielis, warr buht brihnijees, ka Stefans sawu fungu tik karstii mihielis, ka winsch labprah pats mirdams no nahwes wianau pestijis? Un tomehr es finnu weenu wihr, kas tewi wehl karstak mihielis, ne ka Stefans sawu fungu mihielis. Woi tawa firds ta wihra wahrdu tewim ne swanna?

Heerwagen.

Sinna par mihiel tehwu semmiti.

IV.

Par Widsemmes pilsechteem.

39schâ Nummeri mehs peeminnejam, ka pa wissu Widsemme effoht 11 pilsehti un 1 mee-stinsch. Zit warredami te jums scho to par teem isteiksim, lai mihiel Latweeschi dauds mas finnatu kahdi pilsehti tehwu-semmiti. Sahfim ar pascho mihiel mahti, kas wissus zittus ta ka behrnius irr isaudsinajuse, barro un ar sawu brunnu-muhreem ta ka wista sawus zahlischus appaksch spahrneem sakrahama irr apsargajuse, prohti ar.

1) Leelo Rihgu, Widsemmes Gubernements pilsehtu. Kursch Latweetis ne sun scho muhsu leelo ne isgrahbjamu naudas poedu, kas nu jan 600 gaddus pee Daugawas kraasteem 13 werstes no juhrmallas pee tals masas Rijas uppites 1200 gaddâ no ta wezza Widsemmes trescha Biskapa Alberta eerakts tappis. Schis gudrs wihrs gan ne little bes-

finnas tik siprus muhsus apkaht, jo taha manta gan jasarga. — Tihri brihnumus kâ reds, kâ zauru gaddu, seem un wassar, tukshâ pawassarâ un baggata maises laikâ, ikdeenas laidis kâ bittes fassreen no mallu mallahm un nahk Rihgâ sawu kullu peebehrt ar spohscheem rubeleem; un ja tik teem taha prezze, lai buhtu ir smilchu sauja jeb leela garra reise labbas jeb linnu wesum, woi arri 100 smagg, i peelahdeti fuggi, woi leelas pohlu struhgas jeb laiwinas jeb malkas-plohesti, ween alga, welti ne buhs nobraukuschi. Lahdinsch un, prezze paleek Rihgâ, laiwa jeb ratti tukshî, bet kulla rubelu villa, ja tik par nelaimi paschi to ne iskaisina pa schenkehlm jeb bohtehm. Deefinn kur teem Rihdsineekeem tik dauds naudas muhscham warr gadditees, paschi to ne rakdamî ne kâldamî. Tee tik dohd un dohd wisseem, ween alga woi Widsemmeeks jeb Kurszemeeeks, Kreewis jeb Wahzsemeeeks, Pohlis jeb Leitis, un tomehr teem wehl irr un atleek, un tee tohp jo deenas jo baggati! Deesgan gudri us andeli un prezzeschamohs tee gan warr buht. Dasch Leitis ne warr deesgan isslaehte, zit tur warroht labbas mahzibas dabbuht. Lai teem mihiel Rihdsineekeem irr pateiks, ka tee tik ruhippi par wissahm muhsu meesas waijadishahm gahda un muhsu semmes kohpeju swedens baggati maksa. Ko gan sahktum ar tâh mihlahm Deewa dahwanahm, kâd tas debbesu tehws kahdâ gaddâ muhsu druwinas un laidarus baggati swehtijis, bet kâd leela Rihgâ tâhds neishmallams naudas poeds ne buhtu? Wahzu Awises raksta, ka isgahjuschâ gaddâ Rihgas kohpmanni us sweschahm semmehm ween suhtijuschi prezzi par: 14,898728 sud. rubl. un Enlenderi ween par 7,264539 rubl. sud. no tâhs panchmuschi; no sweschahm semmehm us Rihgu ne puss tik dauds effoht atwests, kâ turyn aistwests. Kur tad nu wehl wissa ta nauda, ko tee ismakajuschi par muhsu prezzi un maiß? Woi tew lasshoht ne buhs mohkas deesgan jaw bijuschas, tâhdus leelus naudas skaitlus fassault kohpâ?

Bet lai wairs ne tehrsejam, bet stahstam, ka pehz tafs itas revisiones rulcem Rihgā 64 tuhktoschi un 95 zilweli eshoht mahjojusch. Ar wisseem teem, kas revisiones-rullos ne tohp eeraftiti un ar teem kas ikdeenas us andeli tur fabraukuschi gan pa ubdeni gan pa semmi, warr buht labba teesa wairak; teiz ka fahhi 90 lihds 100 tuhktoscheem tur ik deenäs eshoht. Redji tas irr wairak lauschu ne ka us laukeem pa 100 nowaddeem jeb pagasteem mahjo.

Tahdam lepnam pilsehtam tad arri irr basnizas un tohrni! Us Rihgn brauzohit jaw pahrs juhdsu semmes no pilsehta zeppure jawelt un azis un mutte skattotees ja-atplehta wallam.

Peelas Pehtera-basnizas flaikais tohrnis isskattahs ka treppes, liktos us debbesi, lai Rihdsineekeem ne buhtu par gruhti uskahpt debbesu walstabā un ee-eet pa teem „schaureem wahreem.“ Resna Dohmes-basniza ar leelo skannu pulksteni un parleku brangahm leelahm ehrgelehm, eekschypfē par warru jauka; bet kad reds ka laudis pa basnizas gaugeem staigale un kuptschojabs un tirgu tē turr, tad wissas tafs svehtas dohmas no sirds ta fā sustin issuhd un ir ne gribboht lubpas sauz: Wai Deewia! — Wehl ta Krohn a jeb Jeheka baba basniza, Kreewu basnizas nahburge teizama; bet Latweeschi gan labprahit eet us to mihlo Jahn-a-basnizu, mekledami pee pacheem gallas fahrneem pehz ta masa tohrnina iunta gallā, kur ta garriga barriba dabbujama. Bet nu steigimees us ahrspilsehteem (Vorstattehm) kur zilwem paleek atkal labbaka duhscha ne ka paschā Rihgā; jo tannis schaurās eelās un starp teem augsteem namma-muhreem tikkai knappi warr mihlo fillo debbesi redseht; tur muhschigas bailes ar brauzeemeem un wesumeem, ka ne nnn us kuren pusti sprukt, un nabags laugimeeks ta ka sweschā meschā eegahjis, ne finn wairs ka iskluht atkal ahrā. Preeksch-pilsehtös tauschu gohdigi warr istaigatees. Te mihlo fauliti un saltus kohkus redsedams, jelle finni ka atkal efti appaksch Deewa sw. az-

zim. Pehterburgas Vorstattei sawa mafa, wezza kohla Gertruhdes Luttera basniza un stalta appala Kreewu basniza. Mafkawas Vorstatte irr Luttera Jesus-basniza un 2 Kreewu basnizas, un Jelgawas Vorstatte, ohtrā Daugawas puse, Kreewu basniza un Luttera jauna Mahtina-basniza, kuru tikkai pehrnajā ruddeni eswehtijuschi. Tā tad nu pa wissu Rihgn irr 7 Kreewu, 7 Luttera, 1 Kalvischu un Calenderu, 1 Katolku basniza un 2 Raskolniku un 1 Juhdu Deewa nams. — Paschā pilsehtā 8 leeli waherti, preeksch-pilsehtā 2, un Zittadelē 3 waherti un 1 stalta Kreewu basniza.

Sakka to Latweeschi Rihgā mahjojohit lihds 20 tuhktoscheem, bet ne finnu to ihsti teift. Zeenijami Rihgas Latw. mahzitaji*) gan warretu mums par to atlaist skaidrakas finnas. Gan tā gaidijam senn deenahm, bet warr buht ka paschi ihsti to ne finn; jo gan dsirdejuschi, ka pilsehtneekeem tehwu-tehwu Latweeschi swahrki un walloda tik ahtri Rihgā nosuhdoht, un jauna Wahza tā gaddotees, ka dasch pats wairs ne finnoht, woi nu Latweetis woi Wahzeets un eimohit no weenas Latweeschi basnizas us ohtru, famehr beidsoht sajuzzis ee-eijoht Wahzu basnizā un tur paleckoht.

Ja jums wehl gribbetum stahstiht par Rihgas wezzu wezzahm ehkahn, jeb par teem leeleem un maseem pabrikkeem, kas fahdas 73 stahw Rihgai wissaplahit un kur daschā pabrikhi fahdi 8—9 finns zilweli un itt brihnischigas maschines jo skunstigas leetas taisa, tad ne finnatum kur sahlt kur beigt. To nabbags Jelgawneeks nei finn, nei proht; un ja jums tiht, tad luhdseet fahdu ihstu Rihdsineeku,**) tas jums to tā istahstihts, ka ne warreheet deesgan isbrihnotees. Ja luhgschanu ne klausih, tad ne

*) Rihgā irr 5 Latweeschi mahzitaji, 2 pee Jahn-a-basnizas, 1 pee Gertruhdes, 1 pee Jesus, un 1 pee Mahtina basnizas, kur nu tā fahkotees jauna drandse etatstitees.

**) Bij gan fahds Rihdsineets, tas muhān Awiss esahze rathāt no Rihgād jeb par Rihgn; bet ne finn, kur nu palitte, tur ne! Woi warr buht tam sohbi fuhrst jeb fahds sohds noiuhs? Jo laudis fahsta, eshoht par dands gorri sohbi vijschi.

schehlojeet sawas deenas un sawus rubelus, bet tik brauzeet drohschi paschi; buhs gan ko isskattitees deenu deenahm. Tad arri eita us to leelo Daugawas tiltu, gan drihs werste garru, kur ko redseht deesgan, un tad tik pahrdohmajeet, ka te ifgaddus no semmu-semmehm atbrauz ar wissadu pasaules dahrgu prezzi kahdi 1800—1900 kuggi, kahdi 6—800 leelas struhgas, kahdi 2200 malkas un balku plohsti un to leelo un maso laiwinu bes sinnas. Us Daugawas uppi ween 1852 gadda par 26 Milljoni rubeleem prezze pee Rihgas irr westa tappuse. Tahdu leelu andeli un kuptscheshanohs lihds pat Behterburgas eedams ne dabbusi ne kur redseht, bet schi andele pilda gaddu gaddeem to naudas pohdu; tadehl tas paleek ne isgrahbjams. S — z.

Latveeschu - tauta.

1.

At preezajees Latveeschu-tauta,
Ka Kursemme dsmintem tew,
Kur arri nu brihwiba tanta,
Par zilvoku eraudsicht few!
Nu sust jau fahk tumfibus warra,
Kas nospeeda spehka un garra
Un tew par wehrgu flistak turceja!

2.

Lai Tam, kas sirdsmihli no fewis,
Scho brihwibas-laimi ta Tehis,
Mums Latveescheem arri irr dewis,
Sirdspreezigi usdseedam mehs:
Deewis pats lai ar debbesu-krohni
Juhs ispuschko muhscham par lohni
At AEGE SANDER un ak NYEDAN.

Labbibas un prezzi tirgus Rihga un Leepajā tai 15. Oktober 1853 gadda.

M a t s a j a p a r :	R i h g a .	L e e p a j a .
	R. R.	R. R.
1 puheru rudsu	2 65	2 40
1 , , tveeschu	3 70	3 40
1 , , meeschu	1 90	1 70
1 , , ausu	1 —	80
1 , , tveeschu-miltu	4 —	3 60
1 , , meeschu-putraimu	2 60	2 40
1 , , bihdeletu rudsuumiltu	3 10	2 75
1 , , sirau	1 75	1 50
1 , , linuufeklas	3 —	2 75

M a t s a j a p a r :	R i h g a .	L e e p a j a .
	R. R.	R. R.
1 pohdu linnu		1 90
1 , , fiveesta	3 —	2 75
1 , , zuhku-gallas	1 80	1 70
1 , , dselses	— 75	— 80
1 , , tabaka		— 85
1 , , muzzu filku	9 50	8 75
1 , , farkanas fahls	6 50	5 70
1 , , baltas rupjas fahls	5 —	4 50
1 , , smalkas "	4 20	4 10

Brihw druckt.

No Juhermallas-gubernements angstas wasdischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Jeusor.

No. 298.

Na, lai tad scho brihwibu dahrgu
Mehs mahzamees hanemt tu arr,

Ka buhtu ta mums schè par fahrgu,
Kas waddiht us laimi muhs warr:

Ka gudrafs allasch mehs kluhtum,

Un taifni un mihsli buhtum,

Tad ihsti brihwu muhscham buhtum mehs.

E. Dünsberg.

Studdinashanas.

Kohknessas muishchā, pee Daugawas mallas Widsemme, 14 juhdses no Rihgas, teek weenas uhdens - dsirnatwas (hudmalas) isnohmatas, kas tuvu pee tahs stanzijs ta jauna ugguns-wahgu-zella.

Tahs tutvakas sinnas deht japeeteizahs pee Kohknessas muishhasivaldischanas.

Tanni 29. Oktober m. deenā us uhtrupu Absgunstes jeb Mangelu muishcha sirgi un gehwju-lohpi taps pahrdohti.

S i n n a .

Mehs sché darram finnamu, ka mehs to lhdsschinnigu Atvokata Koehlera nammu K anngi hsera - eelā Nr. 118 nospirkuchi un no 1. Oktober deenā ar wissahm sawahm drukfeschanas - jeetahm tur dsihwojam. Schis nams irr tas zettortais no leelajas eelas stuhra - namma. Luhdsam ikkatru kam kahda waisjadiba pee mums buhtu, us scho muhsu nammu nahkt jeb sawu grahmatu nolaist.

Hoffmann un Johansohn,
Latveeschu Awischu drukkeri.

Latweefchu Twischu

peelikum s.

Nr. 42.

1853.

Gohda-deena.

Lihds schim welti gaidijis lai zits kahds schinnis Awises finnu dohtu par to gohda deenu ko August mehnescha obtrâ deenâ Slehkas mahzitaja muischâ (Kursemme) un Slehkas basnizâ sveinneja, — tapatt, lai ir masumâ, ja-isteiz ka tâi minnetâ deenâ Slehkas zeen. mahzitajis, Konsistorialrahts J. G. Büttner, Deetwam ihpaschi gohdu dewe par to, ka mahzitaja-anmatâ nu jaw 50 gaddu strohdajis un arveen tâi paschâ weetâ ta kunga wihsna-kalnu aplohpis. — Jaukas dseeda-schanas rihta agrumâ mihiu wezzu firmu mahzitaju apsiveizina, tad behrni, behrna behrni, raddi, draugi tur sanahkuschi, ikweens wezzam tehtwam sawu preeku isteize par to gohda-deenu un sawas firds wehleschanas; pehzak tad nahze ir zitti mahzitaji (bija patvissam 19) ar gohda-apstiveizinaschanahm, nahze ir Slehkas zeen. fungs ar zitteem zeen. kungeem sawu preeku par scho deenu isteikt, nahze zitti kas gohda-rakstus nodeive, nahze Latweefchu draudses wahrdâ wihrisch kas leelu farkanu ar sudraba-plahtehm apkaltu grahmatu us finnku spilweninu preefschâ nesse — bija Bihbele Latweefchu wallodâ, par dahwanu ko draudse sawam mihlam mahzitajam nesse suhgama, lai ir turpmak eeksch svehtibas teem Deewa wahrdi fluddina. Scho mihiestibas-fihmi un tohs wahredinus ko runnaja kas to eedewe, wezs mahzitajis ar affarahn azzis un ar pateizibas wahrdi pretti nehme, — ar tahdu mihiu pateikschani arri to sudraba finnku bikkeli ko kahdi Slehkas Wahzeefchu draudses lohzelki par dahwanu deive. Un nu wissi gan brauze gan gahje us basnizu, kur wezs mahzitajis tahdâ labbâ weffelibâ un spehkâ, ka gan ittin retti reds pee teem kas tik ilgi anmatâ bijuschi, pats Latweefchu un Wahzu wallodâ spreddiki teize, sawu

pagahjuschu darba laiku un Deewa schehlastibu peeminnedams. No altara Edohles mahzitajis kallektes dseedaja un kahdus wahrdus par scho deenu runnaja us Latweefchu draudsi: us Wahzee-scheem Kursemimes zeen. General Superdents no altara svehtus wahrdus runnaja par to, kâ tahdu deenu buhs gohda turreht: — to zittu svehtu darbu preefsch altara Busch mahzitajis nokohpe. Preefsch spreddika Wahzeefchu draudse arri ihpaschu svehtu dseesmu no kohra mahziti dseedataji dseedaja. — Behz pabeigta svehta darba basnizâ, kur laudis itt papilnam bija farahkuschi, — wezza mahzitaja weessi bija aizinati Slehkas muischâ gohda-maltti eenemt. — Pawalkarâ wissi bija attal mahzitaja muischâ kohpâ, kur lihds sebbam wakkaram gohdigâ preekschâ kohpâ palikke. — Valkars, jebeschu dsestrs, bija jauks, dahrs bija ispuschkohts ar papihra-wehja-luktureem, dsestaneem, silleem, sarlaneem, salleem, un mehnes nezik augsti pazehlu-sees sawu gaishumu orri dewe klah, — lihds ar teem flunstes-ugguueem, rokehteem un zittahm tahdahm ugguns-palusteschanahm, ko labprahrt reds, un ko ir tur warreja redscht.

R — II.

Sinnas par Bihbeles beedribahm un fewischki par Nihgas Zahna draudses beedribu, kad ta sawus Bihbeles svehtkus svehtija 15ta svehtdeenâ pehz Wassaras svehtku atfwehthes 1853.

(Stattees Nr. 41.)

(Beigums.)

Kad te peeskaita, kas mums pehrnâ gaddâ atlikke un atrehkina, ko par grahmatahm effam isdeivuschi, tad mums atleek 146 R. un 14 R. sudr,

No schihs naudas finis Nubbulus effam preefch
dewuschi leelai Rihgas beedribai, kurrat faggad
dauds naudas waisaga preefch leclaku Latweeschu
Bihbeli, ko ar rupjakeem wahrdeem tik leelu, ka
wezzas spreddiku grahamatas irr, leek drifkeht,
Kad schi buhs gattalva, tad mums iwo naudā woi
ar grahamatahm atlighinahs, ko mehs effam aish-
dewuschi. Seischli warram preezatees, ka muhs-
su behrni wairak mahzahs no sw. raksteem, kas
tohs warr gudrus darricht us muhschigu dsihwo-
schau zuur to tizzibū eeksch Kristu Jesu. Bet ka
schī mahzischonahs wairunā eet, to warr man-
niht pahtarōs, skohlas, pee eschwehtijameem jaune-
kleem un wisswairak pee teem behrneem, kas peh-
nā gaddā swehtas grahamatas dabbujuschi un pee
teem, kas schogadd nahkuschi tahs luhgtees. 11
behrni, kas pehnenā gaddā apschinkoti, taggad man
isskaitijuschi 105 swehtdeem Evangeliumus woi
nodasas un tee 33, kas schoreis luhsahs Deewa
wahrdu sinn no galwas 275 Evangeliumus iwo
Bihbeles stahstus, bet pehnenā gaddā orri 33 behr-
ni tik simuaja 156, tad taggad mahzeja 119 gab-
balus wairak, zits lihds 20 un 30 gabbaleem.
Un tee natw wihs tahdi ween, kas muhsu skohlas
gahjuschi, bet arridsan dauds tahdi, ko tik mahjās
ween gohdigi wezzaki un saimneeki paslubbina un
kas paschi ar preeku us Deewa wahrdeem dsennahs,
ar satu mahzischonahs tohs mahjās ir wezzakeem
un zitteem laudim fluddinadami, ta ka tas Kungs
irr sazzis: "No to behrninu muttes es teikscham
sataifischohs!"

Lai tad Kristus wahrds jo gaddus jo baggatigi
miht juhs starpā, ka juhs satuhs behrnus no ma-
sahm deenahm weddeet pee teem dsihweem uhdens-
awoscheem, kas istekk no swehtee raksteem un
werd us muhschigu dsihwochau, un ka juhs pa-
schī Deewa rakstus wehrā nemdam par mahzibū,
par pahrlezzinashanu, par norahschau un pa-
mahzischau dsennatees pehz Deewa walstibas un
winnu taisnibas, ta ka schodeen spreddiki effam pa-
mahzili. Tapchz apdohmajet muhsu swehtā deen-
nā wehl schihs jautaschanas. Woi jums irr
Bihbele? Woi juhs wehlejetees to dabbuht? Woi
juhs tik ne effat dauds naudas schē un te istehre-
juschi un to majunu ne gribbejuschi iidoht, par

ko sewim un saweem behrneem to wissdahrgaku
mantu warretu ergahdaht, ko daschi pagani ka is-
slahpuschi kahro un dauds kristiti ne wihscho ne par
welti eet luhgtees. Un ja tetw sw. grahamatas ware
buht irr papilnam, woi tu tahs arridsan lassi un
tohs wahrdu paturri labbā un gohdigā sirdi, aug-
lus atnesdamas eeksch pazeeschanas? Ak kant jelle
wihsu ta warretu atbildeht, ka tas nabags Spran-
zoschu semme, ka ikwakkarus satu Bihbeli lassa
un ka no tahs irr mahzijuschees satuhs grehkus at-
sicht, un tizzeht ka Kristus Jesus pasaule nahzis
tohs grehzineekus isglahbt un ka tahdā tizzibā zer-
redami us to muhschigu dsihwochau wissas scho-
laiku behdas warr meerigi paneit! Bet wisswairak
ja tu esji Deewa wahrdu sinnatajs, woi tu dsen-
nees arridsan darritajs buht? woi tu meske rakstōs,
ko tem buhs darricht, ka warri muhschigu dsihwoht?
Un kad tas Kungs tewim atbilde zuur saweem
wahrdeem, woi tu ne ka ne gribbi aishbildeetees
un atrautees bet wissas leetās tapat arridsan dar-
richt, ka winsch tewim irr palwehleis? Ak draugi
mihli, luhsim Deewu, lai winsch ne et sohdā ar
mums, ka wehl tik maj angku atnessam un lai
winsch pats satuhs wahrdu pee mums jo deenas
jo baggati swehti, ka tee mums un wissai pasaulei
paleek par kahju spihdekli un par stipru waddonu
us wissenee muhsu zelleem. Un kam tee spihd, tee
lai ifkatrs satuhs weetā un pehz sawa spehka wehrā
nemun un paklusa tohs wahrdu, ar ko Galende-
ru swehtiga Bihbeles-beedriba skubbina, arridsan
par brahsu apgaismoschanu gahdaht, us kristiteem
laudim wissas pasaules mallas ta rakstidama:

Nahzeet tad luhsami muhsu beedribas peek-
ta desmitā gaddā, nahzeet un eestahjetees drohschi
starp winnas dräugeem un paligeem. Palihdseet
mums Bihbeli wehl arween jo tahlu paslilstamu
darricht tahn tuhksforsch reis tuhksforschahm nemirsta-
mahm dwehselehm, kas jemmes wihsu dsihwo.
Nahzeet un baudait ar mums to augstu preeku,
tahdu labbamu darricht. Nahzeet un darbojetees
sataisicht ta Kunga zellu zuur to, ka aishsennet
tutashu nesinnaschau un wairojeet pasaule to gar-
rigu gaishchunu. Nahzeet un palihdseet mums
schinni leelā darbā, ko mehs labprahrt gribbam pa-
strahdaht, palihdseet mums ifkatram Alhdama behr-

nam to isgahdaht, ka winsch sawā paschā wallodā
warr lassht muhsu Dēewa un Pestitaja brihnisch-
figus darbus!«

To lai mihla draudse! pee sirds nemnam un
par to lai taggad to Kungu peeluhsam, ka winsch
schohs wahrduis un wissu Bihbeles beedribas dar-
bu pee muhs un wissas kristigas draudsēs schinni
gaddā un jo deenas jo wairak apswehti vezh sawas
baggatas schehlastibas. Amen. Hillner.

**No to behrnu un sihdannu muttes
es teifschauu fataisfchu. Wissas
leetas, fo juhs luhgfeet sawā luhg-
schauā, juhs tizzedami dabbufoot.**

Matt. 21, 16. 22.

**Ta tu tizzen, tad tu to Dēewa gohdi-
bu redsesi.**

Jaha. 11, 40.

Preefsch kahdeem 5 woi 6 gaddeem atpakkat,
kad weena breesmiga auka ap Norwegeru krajeem
trafkoja, kas dauds kuggus fadausija, un dauds
dwehseles juhras dsiitumōs apsizjinaja, tad gad-
dijahs, ka wrenā deenā, kur ta wehtra gluschi ne-
ganta bija, weens kuggis eeskrehje Dönningenes
ohstā bes schgelehm, bes stuhra. — Kuggineekam
bij lihds us kugga weena gasspascha ar dilvi dehli-
neem, no kurreem weens bija 7 gaddus, ohrs 4
gaddus wezs. Tee bija grbbejuschti pahrbrault us
Olenderu semmi, bet ta breesmiga wehtra tohs
bij pappreefsch us juhras aplahrt mehtajusi, un tad
vezh tohs jau pufomirruschus no badda un gluschi
plikus no apgehrba schinni ohstā eedsinnusi. Kad
tee nu pee mallas nahze un us fausunu iskahpe,
tad kuggineeks wissipirnal rohdija us to puiseni no
7 gaddeem un apleezinoja Dēewu teikdams un fla-
medams, ka schis puisenis scho kuggi eshoft glahbis
no shifikhanas. Wissi laudis brihnijahs un faz-
zija, ka tas warroht buht, ka tik mas behrens tik
leelas leetas eespchjoht. Pateesi fazzija kuggineeks,
kad ta wehtra tik breesmigi trafkoja ap mannu lug-
gi, tad es palikku gluschi ismissis, un fazziju wiss-
feem dsirdoht: lai taisamees nomirt, sche nekas
wairs ne warr muhs isglahbt, jo muhsu Dēewos
laikam irr nomiris, ka winsch muhsu luhgsha-

nas wairs ne kausa. — Bet puisenis atbildeja,
nē, winsch nau nomiris, bet winsch tikkai a is-
midsis, lai tik wehl wairak luhsam; gan
winsch drihs usmohdiscees, un to wehju un ot juh-
ru apsauks. — Schis tizzibas wahrds no behrna
muttes muhs dewe atkal jaunu zerribu, ka mehs
tak dohmajam, kas finn, woi ne dabbusim wehl is-
glahbtees. Bet par masu brihdi ta wehtra to kug-
gi mette us weenū sahni, ta ka tas wairak eeksch
uhdens ne ka pa uhdens wifsu poldaja. Nu es
dohmaju, ka teesham gals kahru, un ka muhs
wisseem japalek juhrā. Bet puisenis atkal fazzi-
ja: ne, tik tahli wehl ne effam, jo wehl tas Kungs
Jesus irr kuggi. Un redsi, pa masu brihdi tee
wilni atkal pazehle to kuggi taisnu, un muhs ee-
djenne ohstā. E. K.

Deewa wahrdi.

No 119tas Dahw.

Zif saldi tawi wahedis;
Tee mannam schohdam gahrdi,
Ak Kungs, ka es tohs misleju!
Ar sawahm luhpahm teifschu
Nei flahweht muhscham beigschu
Kungs, tawas muttes leezibu.

Weens gaishums muhsu zettam.
Kur behdas preefu smelkam,
Irr muhsu kahju spihdetlis.
Tuu wisseem pestischana,
Tuu dwchflei debbes - Manna, | 2 reises.
Ko bauidsim wehl debbes. } 2 reises.)

G.

S...ll..g.

Skohlmeistereem.

(Skattees Nr. 38.)

Meid. At Jerusaleme mohdees.

Brahli, Jesus Kristus wahrda
Mehs aizinati pee schi darba,
Pee Jesu behrus pachwest kahrt.
Lai tad taisnā ustizzibast
Un Jesus Kristus mihle ibā
Muhs tik scho darbu nostrahdahlt.

Gan gruhts tas darbs pateef,

Pee behrneem puhletees;

*) Ta jausa melina ratsius mess ne spehjam druskeet!
Latv. Avis. apghadataji.

Bet kad taifni
Mehs strahdasim
Un mahzifim,
Tad aißmirsti jau ne tihtsim!

2.

Teef, kaut ustizzigi buhsim,
Tad tomehr zeeniti mas kluhsim
No daudseem, kam mehs labbdaram.
Nettais buhs', kas patezigi
To atsihs, zif mehs labprahtigi
Par wiannu behrneem gahdajam.
Dauds fuhdschés bahrgus muhs,
Pa lehnu zitteem buhs
Muhfu Kohla;
Bis isfmeefees,
Bis puktofees,
Ka behrns neko naiv mahzijees.

3.

Tä, kaut gruhti puhlesimees,
Ar fwechju behrneem mohzifimees,
Tak masu algu pelnifim.
Kamehr zitteem deeneftnekeem
Nekas dauds truhfst no pafaul's preekeem,
Mehs knappu masi chdizim.
Ja daschami buhs tik mas,
Ka tas ne grahmataas
Nesphehs nöpirk
Lai pazeescham,
Neds furnejam
Bet Kristum pakkal staigajam.

4.

Lai ta mums scheit naiv neneeka
No gohba, mantahim, pafaul's-preeka,
Mums Deewa wahrds, tas leezina,
Ka pehz beigtahim dshiwes deenahim
Mums no preests spohschums tahds tkweenam,
Ka tihra debbes gaischiba.
Kas taifni dshivojschi,
Us labbu wedbuschi,
Lee ka swaigsnes
Tur muhschigi
Buhs puschkoti;
Woi ne-uschwert tas pafauli?

5.

Tomehr lai to ne zerrejam,
Ka mehs zaur fawem darbeem spehjam
Schø debbesgohdu nöpelniht.
Né. Bet kad, zif pafpehjuschi,
Mehs wissu labbu darrjuschi,
Tad mums tak galla fazicht friht:

Mehs kalpi neleeschi,
Kas tikkai pelnijsch
Deewa sohdu!
Tik Jesus dohd
Mums eemantohnt
Zaur fawahm aff nim debbes gohd!

6.

Kungs, Deewa Tehws! Tu wissuphezigs!
Kungs Jesus Kristus! muhscham schehligs!

Kungs, svehtaas Gars! Gestiprotas!
Palihs mums muhsu kahrtä,
Ka warram behrnus Kristus wahrdä,

Teiv peewest, Wissu-augstakais!

Paleez Tu alga mums,

Kungs, muhsu Patvochrumas!

Tad pateesi

Mums laime buhs

Un wiss mums kluhs,

Kad debbes Tu uskemf muhs!

E. Dünsberg.

Pee Fr. Lukas, Selgawā, warr dabbuht:

Diveis 52 bihbeles stahsti Preesch Kohlahm un mahzahm.
Ar kahlahm bildehm puschtot. Latweeschu walloda pahrzelti
no A. Leitan. Matza 40 kp.

Gahjeja zelsch us laimu, jeb tä nabbaga kahvisch par
turrigu iwhru warr palist? Stahstihs no Kahla Deewpaliga.
Matza 8 kp.

Kapeken grahmataas no Amburges.

Nr. 1. Gepræzinahs semneels. Arram mi fehjam. Dahr-
gu laita behdas. Divi dseefmas, behrneem usdseedah. Kahdi-
wezztehwi wahrdi. Zella rahditas. 8 kp.

Nr. 2. Nabbaga gaspascha Dahrtele. Mahrtiaa Luttera
grahmata, fawom mißlam dehlinam Anfinam rassita. 8 kp.

Nr. 3. 4. Divi desmit diwas jaufas' garrisgas dseefmas, no
Luttera, Ermanna ic. 12 kp.

Kristigas basnizas stahstu-grahmta, Kohlahm
un mahzahm par fwechju mahzibu apgahdata, ar bildehm
puschtota un ar Kaltvera grahmata beedrlbas sunu no Bahru
wallodas pahrtustota. Matza 50 kp.

Mahrtiaas, tas Bandineets, tas fawa fainmeeta padohmu
flausidams, pats par fainmeetu irr palizzis. Matza 30 kp.

Pukku-kurwits. Jaus stahst lo ihpaschi jaunelteem par
derrigu mahzibu un labbu pafpehjuschi, latweeschu walloda
pahrzehle A. Leitan. Matza 30 kp.

Spreddiku grahmata us wissahm fwehtahm deenahim
par wissu gaddu, apgahdata no diweem mahzitajem. (Hessel-
berg — Neander.) Matza 2 Abt., ar sohfa wahstu un flam-
bereem 2 Abt. 15 kp.